

CONCEPT 3

ZIENSWIJZE HENRI VAN ABBESTICHTING ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN MUSEUMPARK VONK*

RH/HH/CV- 28 juli

Aanleiding

Het ontwerpbestemmingsplan komt voort uit de wens van Museum Eindhoven om het preHistorisch dorp te transformeren tot Museumpark VONK*. Het doel is de hele geschiedenis van stad en regio op een aansprekende manier op één plek toegankelijk te maken en tevens om een substantieel hogere bezoekersstroom te genereren van ca. 50.000 (2019) naar ca 150.000 na realisatie van Museumpark VONK*.

De Henri van Abbe Stichting (HvAS) heeft waardering voor het initiatief maar keert zich tegen de keuze van de locatie in de Genneper Parken. Meermaals en op diverse plaatsen hebben we de vraag gesteld of het historisch landschap van Gennep een dergelijke functie verdraagt. In deze zienswijze beargumenteren we waarom we de voorgestelde bestemmingsplanwijziging Museumpark VONK* afwijzen.

Achtergrond

Reeds enkele decennia is Genneper Parken vanwege haar kwetsbaarheid onderwerp van onderzoek en beleid. Door de veelheid van ambities van commerciële en niet-commerciële partijen staat het gebied al lange tijd onder druk. Om hieraan sturing te geven is in 2004 de *Structuurvisie Genneper Parken* vastgesteld. Hierin werd Genneper Parken bestempeld als een landschappelijk stadspark met natuur en landschap als de bepalende beeld- en kwaliteitsdragers. Behoud en versterking ervan diende bij alle mogelijke plannen en initiatieven voorop te staan met als primair doel de Eindhovense bevolking een rustgebied te bieden (p.41). De locatie van Museumpark VONK ligt in een zone die in de *Structuurvisie* is omschreven als "Agrarisch gebied met landschappelijke- en natuurwaarden, cultuur- en cultuurhistorische waarden, natuur-, milieu- en cultuureducatie en extensieve recreatie". Deze waarden zijn in het meer recente Groenbeleidsplan 2017 herbevestigd en aangescherpt. Genneper Parken krijgt hierin de karakteristieken *Multifunctioneel Groen en Natuur en Landschap* toegekend (p. 92). Uitgangspunt voor karakteristiek *Multifunctioneel Groen* is dat:

‘de aanwezige natuur- en landschapskwaliteiten tenminste behouden dienen te blijven en waar mogelijk verder ontwikkeld. Voor de landschappelijke en ecologische waarden zijn twee

aspecten van groot belang: rust en duisternis. In vergelijking met het groen in de stad kan in deze gebieden meer rust worden geboden als tegenwicht voor de steeds drukker wordende stedelijke omgeving. Daarom passen functies die de rust verstoren niet in deze gebieden. (...). Gebouwen die hun functie verliezen in het gebied worden verwijderd met uitzondering van monumentale en beeldbepalende panden'.

Voor de karakteristiek *Natuur en Landschap* geldt dat:

'behoud en ontwikkeling van natuur en landschap in deze gebieden de primaire functies [zijn], gecombineerd met extensief recreatief medegebruik. Er is ruimte om te recreëren en natuur en landschap te beleven, voor zover daar geen versturende inrichtingsmaatregelen voor nodig zijn. Eventueel aanwezige voorzieningen of gebouwen worden gedoogd. Gebouwen zonder functie voor het behoud of de ontwikkeling van natuur en landschap worden verwijderd na functiebeëindiging.

De natuurwaarden in het plangebied VONK* zijn daarnaast ook planologisch beschermd door beleid van de provincie en gemeentelijke bestemmingsplannen. Behalve dat de stroomgebieden van de Dommel en de Tongelreep onder de bescherming van Natuurnetwerk Brabant vallen, valt vrijwel de gehele Genneper Parken onder de zogenoemde Groenblauwe mantel wat beperkingen oplegt aan de gebruiksfuncties van het gebied. Intensieve vormen van landbouw en recreatie zijn in principe niet toegestaan.

Ook de gemeentelijke bestemmingsplannen voor het buitengebied 2008 (vigerend) en 2019 (voorontwerp) werpen beschermende drempels op voor ontwikkelingen in het plangebied VONK*. Hierin wordt aan het gebied de dubbelbestemming *Natuur en Cultuurhistorie*, toegekend, gericht op bescherming, versterking en zo mogelijk herstel van natuur en landschap.

Duidelijk is dat het beleid met betrekking tot Genneper Parken de afgelopen decennia steeds gericht is op waarborgen en versterken van de kwaliteiten van het gebied. De aanname was dat behoud en versterking van de natuur- en cultuurhistorische waarden van het gebied - wat geen sinecure is in een door stikstof, verdroging en groeiende aantallen bezoekers bedreigd landschap - automatisch ook in het belang is van de mensen, dieren en planten die van het gebied gebruik maken. De grootste onderliggende drijfveer van alle beleid was echter de erkende kwetsbaarheid van Genneper Parken, hetgeen recent door de gemeente Eindhoven is herhaald in het voorwoord bij het zogenoemde *Position Paper Genneper Parken, bron van vitaliteit (2019)*. Wederom was hierin de constatering dat tegenstrijdige belangen en het ontbreken van een samenhangend beeld en identiteit de toekomst van GP onzeker maken. Het paper werd de opmaat voor de opdracht aan Ingenieursbureau Royal HaskoningDHV een integraal inrichtingsplan voor een toekomstbestendig Genneper Parken te ontwikkelen¹. Het plan

¹ Deze opdracht is mede verstrekt door de provincie Noord Brabant en Waterschap de Dommel in het kader van het realiseren van klimaatrobuuste beeklandschappen.

dat in co-productie met omwonenden en belanghebbenden is opgesteld en in 2021 is opgeleverd levert vele waardevolle inzichten en kennis maar bleef op het meest wezenlijke deel van haar opdracht in gebreke. Door het buiten beschouwing laten van alle grote nieuwe en wel gekende plannen, zoals Museumpark VONK*, ontwikkeling Claraklooster, doorontwikkeling Tongelreep en plannen omtrent het Elysiion is de beoogde integraliteit en samenhang niet uit de verf gekomen. De betekenis en belasting van Museumpark VONK* is niet in het integrale kader meegenomen en ook toetsingscriteria ontbreken. Gevolg is nu dat een bestemmingsplan wordt voorgelegd dat voor een deelgebied van Gennep Parken een groot en gebiedsvreemd initiatief mogelijk moet maken zonder toetsing aan het integrale kader dat op initiatief van de Gemeente Eindhoven voor Gennep Parken is opgesteld.

We vinden het te prijzen dat de ontwerpers van Museumpark VONK* zich in hun plannen hebben laten inspireren door het historisch landschap van Gennep en aansluiting hebben gezocht bij de cultuurlandschappelijke karakteristieken ervan. Ook het verdwijnen van het verkeersopleidingscentrum en de herinrichtingsplannen van het gemeentelijk deel van verkeersschool Leeuw zien we als winst. Daar staat tegenover dat de komst van VONK* gepaard gaat met grootschalige bebouwing en een met de exploitatie samenhangende horeca- en parkeerbehoefte. Ook wordt een toename van bezoekersaantallen verwacht die het karakter van extensieve recreatie die voor het gebied wordt beoogd overschrijdt. Van een evenwicht in conserveren en beheerst ontwikkelen is derhalve geen sprake.

Zo bezien levert Museumpark VONK* geen bijdrage aan herstel en instandhouding maar is het eerder een trendbreuk met al het beleid tot nu toe. Mogelijk is het Museumplan VONK* als attractiepark een goed idee maar dan niet in een qua natuur en cultuurhistorie waardevol landschap als Gennep Parken. Het draagt niet bij aan het behoud, herstel en versterking van aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden conform de Structuurvisie en het Groenbeleidsplan. Ook staat het plan op gespannen voet met de planologische kaders van NatuurNetwerkBrabant en de Blauwgroene mantel en is het niet getoetst en toetsbaar aan de kaders van het Inrichtingsplan Gennep Parken 2021.

2. Specificatie zienswijze

Tegen deze achtergrond willen we onze zienswijze nader specificeren op de volgende punten:

- a - locatiekeuze en bereikbaarheid Museumpark VONK*
- b - veranderde bestemmingen in verbeelding
- c - integrale analyse van belasting en belastbaarheid van GP
- d- onzorgvuldige definiëring van begrippen
- e- kwaliteit samenspraak tijdens ontwikkelproces

A. Locatiekeuze in de Gennep Parken

Sinds 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht voor het bevorderen van duurzame stedelijke en ruimtelijke ontwikkeling. Hierin stelt de landelijke overheid beleidsdoelen op het gebied van ruimtelijke ordeningsvraagstukken die provincies en gemeenten dienen na te leven, in het bijzonder betreft dat bestemmingsplannen. Een van de procesvereisten in dit verband is de toepassing van de 'Ladder voor duurzame verstedelijking', die in oktober 2012 is opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Hierin is bepaald dat een drietal stappen moet worden doorlopen in het planproces. In het ontwerpbestemmingsplan Museumpark VONK* wordt hierop gereflecteerd in par. 3.2 Rijksbeleid. Volgens de planontwikkelaars hoeft de 'Ladder voor duurzame ontwikkeling' niet te worden doorlopen omdat er naar eigen zeggen geen sprake is van nieuw ruimtebeslag. De argumentatie luidt:

'Met het planvoornemen worden twee bestaande bouwpercelen, die nu los van elkaar ontwikkeld kunnen worden, samengevoegd tot één bouwperceel, die qua omvang niet vergroot wordt. Ook wordt er planologisch gezien niet meer bebouwing mogelijk gemaakt dan op basis van het geldende bestemmingsplan mogelijk is; het bebouwingspercentage van het bestaande museumterrein wordt zelfs met 20% verlaagd. Gezien voorgaande wordt er géén extra of nieuw beslag op de ruimte gelegd en is er geen sprake van een (nieuwe) stedelijke ontwikkeling' .

De HvAS is van mening dat de Ladder voor duurzame ontwikkeling wel degelijk toegepast had moeten worden. We willen hiervoor de volgende argumenten aanvoeren:

A1. Bij de hierboven vernoemde 'bestaande bouwpercelen' gaat het niet om feitelijke bebouwing maar om bouwmogelijkheden, dus om toegestane maar niet verwezenlijkte gebouwen, waarvan een overigens ook niet als bouwvak in het bestemmingsplan staat vermeld. Zie bijlage 14 bij het ontwerp-bestemmingsplan, Nota van (bestuurlijk) vooroverleg:

'Het bestemmingsplan voorziet in de toevoeging van 2 nieuwe bouwvlakken voor gebouwen, ter grootte van totaal aan gebouwen circa 3.100 m². Daar tegenover staat dat de bouwmogelijkheden ter plaatse van de huidige verkeersschool verdwijnen. Dit ter grootte van maximaal 670 m². Ook wordt voor het PreHistorisch Dorp het huidige toegestane bebouwingspercentage teruggebracht van 70% naar 50%, waardoor circa 2.256,8 m² aan bouwmogelijkheden verdwijnen. Per saldo is dus sprake van een zeer beperkte toevoeging van circa 173 m²'.

Hier wordt het 'tenietdoen' van niet-bestaande bebouwing aangewend als compensatie voor grootschalige en feitelijke nieuwbouw die niet alleen qua vloeroppervlak maar ook qua hoogte (min. 13 m.) het karakter van extensieve recreatie ver te buiten gaat. Het is misleidend om te spreken over een 'beperkte toevoeging' als in werkelijkheid in de plannen een nieuw fors, volumineus gebouw is opgenomen dat uittorent boven het groen in de omgeving.

Bovendien gaat de argumentatie voorbij aan hetgeen bepaald is in het Groenbeleidsplan 2017 waarin, zoals gezegd staat dat:

- gebouwen zonder functie voor het behoud of de ontwikkeling van natuur en landschap na functiebeëindiging dienen te worden verwijderd; gebouwen die niet ten dienste staan van het groen in het gebied niet thuishoren.

- gebouwen zonder functie voor het behoud of de ontwikkeling van natuur en landschap na functiebeëindiging dienen te worden verwijderd.

Deze bepalingen in het Groenbeleidsplan zijn bekend bij de opstellers van het ontwerpbestemmingsplan Museumpark VONK* blijkens hetgeen vermeld is in par. 3.7.1, wat de aangevoerde argumentatie voor het niet hoeven doorlopen van de Ladder van bestuurlijke besluitvorming verder ontkracht.

A2. Als de planontwikkelaars wel de Ladder van duurzame ontwikkeling hadden doorlopen, hadden ze in de tweede stap van de ladder hun locatiekeuze in de Genneper Parken moeten beargumenteren. De kernvraag van de Ladder is: kan het plan binnenstedelijk worden uitgevoerd? De HvAS en vele andere partijen hebben in het overleg- en samspraaktraject over de ontwikkeling van Museumpark VONK* bij herhaling de locatiekeuze aan de orde gesteld. Terugkerende vraag was steeds:

- welke locaties zijn onderzocht
- en om welke redenen zijn ze afgewezen.

Van het naar eigen zeggen verrichte haalbaarheidsonderzoek, de argumenten voor en tegen een bepaalde locatie (het zogenoemde Locatie-onderzoek uitbreiding Eindhoven Museum/VONK* 2019) is inhoudelijk weinig openbaar gemaakt². Dit heeft de twijfel aangewakkerd of er:

- onderzoek naar alternatieve locaties is verricht en/of
- hoe grondig dit is gebeurd.

Grondgedachte van de Ladder is dat een activiteit op meerdere locaties kan plaatsvinden en dat de planologisch meest juiste locatie moet worden gekozen. Dat gaat uit van de activiteit. Niet zelden, en dat vermoeden dringt zich ook op bij de locatiebeslissing van Museumpark VONK* in GP, wordt gewoon de bestemming bij de locatie gezocht. Dat VONK* ook ergens anders had gekund, was gezien de financiële en organisatorische voordelen van vestiging in GP waarschijnlijk geen serieus punt van overweging (zie argumentatie noot 2). [Navrant is dat het aantrekkelijke omliggende landschap, elders ook](#)

² Locatieoverwegingen. Uit: Nota Bestuurlijk 9voor)overleg, pag. 10

Zo is gekeken naar het VDMA-terrein, Fellenoord, District E, Victoriaplein, Steentjeskerk en Strijp S. De onderzochte locaties bleken echter niet haalbaar. (...) Met gelijkblijvende cultuursubsidie, zoals het uitgangspunt is in de Cultuurbrief 2021-2024, bleek een locatie in het centrum niet haalbaar, met name omdat dan sprake is van dubbele exploitatiekosten (PreHistorisch Dorp in Genneper Parken en Eindhoven Museum in centrum). Uitbreiding van het huidige park leidt tot minder druk op de exploitatie dan bij nieuwbouw en/of een uitbreiding op een andere, losstaande (centrum)locatie. Daarnaast is een 'openluchtformule' en het (museum)parkachtige karakter in het centrum veel lastiger en kleven er veel onzekerheden naar de toekomst aan een huurcontract in het centrum. Bovendien biedt de locatie in Genneper Parken diverse andere voordelen, zoals gebruik maken van de aantrekkelijkheid van het (omliggende) landschap, profiteren van de bekendheid van het preHistorisch Dorp en een impuls geven aan het preHistorisch Dorp.

wel het groene canvas genoemd, alleen als gunstige vestigingsfactor wordt gezien. De negatieve impact van vestiging op het landschap wordt niet meegewogen.

A3. Als de planontwikkelaars in stap 2 van de ladder hadden kunnen beargumenteren dat een binnenstedelijke locatie niet realiseerbaar was, dan hadden ze in de derde stap moeten aantonen dat de beoogde locatie bereikbaar is met verschillende vervoermiddelen (multimodaal ontsloten) of dat deze 'passend ontsloten' kan worden gemaakt. Dit is een gevoelige vraag: de beoogde locatie is vooral goed te voet en met de fiets bereikbaar, maar matig met de auto, matig tot slecht met touringcars en vrachtauto's en niet of nauwelijks met het openbaar vervoer. Bestudering van het Mobicom rapport (Bijlage 4 bij het ontwerpbestemmingsplan) bij de toelichting leert dat dit in de toekomst niet beter zal worden. Er zal nooit een bushalte van het OV voor de ingang van het terrein kunnen komen. Het adres is namelijk voor gemotoriseerd verkeer uitsluitend goed bereikbaar via de afrit van de zuidelijke rijbaan van de Boutenslaan. (Zie rapport Mobicom, p. 25). [Zie bijlage over bereikbaarheid mbo Google Maps.](#)

Nog moeilijker is de afvoerroute, die loopt vanaf het adres van de locatie over de Ventweg richting het kruispunt Boutenslaan – Aalsterweg, waar het verkeer geregeld wordt met verkeerslichten, die zijn afgesteld op het verkeersaanbod op de Boutenslaan, zodat bij drukte op die weg snel filevorming op de smalle ventweg zal optreden. Door de beperkte hoogte van het viaduct onder de Boutenslaan is alleen voor personenauto's een route over de Alberdingk Thijmlaan mogelijk.

B. Veranderde bestemmingen in de Verbeelding

De gepresenteerde Verbeelding in het voorliggende ontwerpbestemmingsplan contrasteert sterk met die in de (voorontwerp)bestemmingsplannen 2008 en 2019. De dubbelbestemmingen archeologie en cultuurhistorie zijn verdwenen wat deels ook geldt voor de bestemmingen Natuur 1 en Natuur 2. De argumentatie hiervoor is bedenkelijk. Zo wordt aan RAAP 2007** ontleend dat de ten zuiden van het plangebied gelegen Dahliatuin en de zone daarom heen hoge tot zeer hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarde heeft, en iets verder noordelijk, zeg 30 tot 100 meter verderop, deze waarden geheel of nagenoeg zouden zijn verdwenen (zie Nota van (bestuurlijk) vooroverleg p.8). Dit is een misvatting. In werkelijkheid omvat het historisch landschap de hele groene wig. Dat wordt in hoofdstuk 2 van de Toelichting ook zo benoemd. Dat terreinen in het plangebied niet zijn opgenomen op de cultuurhistorische waardenkaart komt onder meer omdat het gebied aldaar is aangetast door functies die niet in het historisch landschap thuis horen (Baggerdepot en Heliport/Rijschool Leeuw). Het Groenbeleidsplan 2017 beoogt juist herstel van het landschap en het terugdringen van functies die geen bijdrage leveren aan instandhouding van het gebied. In zoverre is het plan dus strijdig met het Groenbeleidsplan en is daar ook niet aan getoetst. RAAP 2007 zegt in dit verband het volgende:

'Alhoewel bij het 'opknippen' van het gemeentelijk grondgebied in landschapstypen en elementen de verleiding ontstaat om het gebied op objectniveau te benaderen, is de kwaliteit van het landschap het meest

gebaat bij een gebiedsbenadering, waarbij zaken in hun onderling verband worden bekeken en het structuurniveau van belang is.(...) Dat betekent dus ook dat waar we spreken over het borgen van waarden in gebiedjes met een specifieke waarde, er altijd gekeken moet worden wat de invloed is van niet-geborgde gebieden in de directe omgeving. Het is voor de cultuurhistorische waarde in de omgeving niet positief als nieuwe ontwikkelingen in een gebied met lage waarde nog meer afbreuk doen aan de hoge waarde daaromheen'. RAAP, p. 109.

Uitbreiding van het op zich al gebiedsvreemde PreHistorisch Dorp door een attractie als VONK* is gezien het voorgenomen programma precies het tegendeel. We willen de integriteit waarmee met planten- en materiaalkeuze gestreefd wordt naar herstel van de historische context niet in twijfel trekken. Maar een groene aankleding en gebruik van historische elementen verhuult niet de beoogde intensieve publieksfunctie met grootschalige nieuwbouw in een met hekken omheinde omgeving. Dit is geen structuurversterking en uitbreiding van het cultuurhistorisch landschap, noch een herstel van de historisch landschappelijke structuur of het terugbrengen van het vroegere beekdallandschap (Toelichting 2.5).

** Wat echt opvalt is dat de bijlage verwijst naar een ander meer actueel CHW kaart onderzoek namelijk het RAAP rapport uit 2017 (rapport 3258 De groene zoom van Eindhoven 2017.

Hier staat (op pagina 109) een helder advies over het grijpen van een kans tot behoud en versterking van dit stukje Gennep. Het is een vraag waarom wel uit het oude RAAP rapport uit 2007 wordt geciteerd en het nieuwere actuele RAAP rapport uit 2017 als bijlage wordt toegevoegd.

Mogelijk kan het verschil van advies een reden zijn.

“5.2.2 Beschermd dorpsgezicht

Waar planologische bescherming een goed instrument is om waardevolle gebieden voldoende bescherming te bieden, is de toekenning van het predicaat ‘beschermd dorpsgezicht’ een goede manier om de cultuurhistorisch belangrijkste gebieden op basis van de Erfgoedwet of de Erfgoedverordening te beschermen. Eindhoven kent een aantal rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten, waarvan Riel en Villapark Den Elzent binnen het onderzoeksgebied vallen. ***Naar onze mening verdient ook Gennep, waar een bijzondere combinatie van cultuurlandschappelijke en bouwhistorische kwaliteiten in onderlinge samenhang bewaard is gebleven, een dergelijke status. Omdat het rijk in principe geen nieuwe gezichten meer aanwijst, is aanwijzing door de gemeente als gemeentelijk monument de meest realistische optie. De Eindhovense verordening biedt daartoe wellicht een mogelijkheid, omdat als gemeentelijk monument ‘een zaak of een terrein’ kan worden aangewezen. De Erfgoedverordening van de gemeente Eindhoven kent geen mogelijkheid tot aanwijzing van een gemeentelijk beschermd gezicht. Als grenzen zouden in het westen de Dommel, in het zuiden de Antoon Coolenlaan, in het oosten de Tongelreep en in het noorden de grillige grens met Boutenslaan, circuit en Eindhoven Museum kunnen gelden.”*** (vet Cursief door HvAS)

C. Integrale effecten analyse Genneper Parken:

Sinds de vaststelling van de Structuurvisie Genneper Parken in 2004 tot en met de opdracht aan HasKoning DHV stuurt de gemeente Eindhoven op een integrale benadering van de ontwikkeling en toekomst van Genneper Parken. In tegenspraak hiermee wordt als het gaat om de milieu-effecten van de ontwikkeling van Museumpark VONK* voor een

postzegelbenadering gekozen in de vorm van een vrijwillige plan-mer (Zie Bijlage 6 bij het ontwerpbestemmingsplan). Dit knelt des te meer omdat niet alleen VONK haar activiteiten opvoert en ca 100.000 meer bezoekers naar GP hoopt te brengen³, maar ook diverse andere partijen in GP in de startblokken staan met het ontwikkelen c.q uitbreiden van activiteiten en voorzieningen, meestal in combinatie met (reeds aanwezige)horeca. In de directe nabijheid van VONK betreft dat de ontwikkeling van het Clarahotel en de uitbreiding van horeca bij Gennepershoeve. Iets verder weg in Gennep Zuid betreft dat de uitbreiding van het Zwembad de Tongelreep, uitbreidingen bij de tennis- en de golfclub en bij het van der Valk Hotel. Allemaal beogen ze meer bezoekers te trekken, ondermeer door in aanvulling op de eigen activiteiten toegang te bieden tot het park, bijvoorbeeld in de vorm van rondleidingen zoals VONK van plan is of met een achterom vanuit het Clarahotel direct naar GP en omgekeerd.

Los van deze groei aan activiteiten genereert Gennep Parken als prachtig groengebied dichtbij het centrum van Eindhoven ook autonoom een groeiende stroom bezoekers. Aangewakkerd door de corona-crisis - en in relatie daarmee het toegenomen hondenbezit - is deze groei de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Deze toename zal naar verwachting niet stabiliseren, alleen al omdat Eindhoven een forse groei van inwoners voorziet, die meestal vanwege gebrek aan eigen groene buitenruimte, op zoek gaan naar de parken. Zie ondermeer: *Position Paper Gennep Parken, bron van vitaliteit*, 2019. De HvAS en andere partijen spraken met regelmaat hun zorg uit over de belasting van deze voorziene groei van activiteiten en bezoekersaantallen voor planten en dieren in het gebied - los nog van de de stikstof- en verdrogingsproblematiek die de Gennep Parken treft -. Naast de verzoeken om een nul-meting voor het in beeld brengen van belasting en belastbaarheid, hebben de HvAS en andere partijen vanaf eind 2018 de gemeente verzocht om een integrale cumulatieve toetsing van de effecten van alle nieuwe plannen en groeiende bezoekersaantallen in het gebied uit te voeren. Hierop is noch procesmatig nog inhoudelijk door de gemeente gereageerd en ook het Inrichtingsplan Gennep Parken (2021) doet hierover geen uitspraken.

Op verzoek van Trefpunt Groen Eindhoven, die net als de HvAS vreest voor cumulatieve belasting van het gebied en kritisch is over de postzegelbenadering van het voorliggende ontwerpbestemmingsplan VONK*, heeft Royal HasKoningDHV advies uitgebracht over de opportuniteit van een M.E.R voor gehele Gennep Parken (2 juni 2022). Haar conclusie is:

‘Het is hierbij aan te bevelen om voor de maatregelen zoals opgenomen in het inrichtingsplan Gennep Parken één m.e.r.-beoordeling op te stellen, zodat de milieueffecten hierin in samenhang beoordeeld worden. Op basis hiervan kunnen voor de diverse maatregelen vervolgens de vergunningen aangevraagd worden’.

³ Ten opzichte van Coronajaar 2020. **Nog even goed checken**

De Henri van Abbestichting is van mening dat dit advies opgevolgd moet worden voordat een beslissing wordt genomen over het ontwerpbestemmingsplan VONK*. Zo'n M.E.R-onderzoek moet volgens ons vooraf worden gegaan door een nulmeting van bezoekersaantallen zodat deze in de belastbaarheidsanalyses van de M.E.R. kunnen worden meegenomen.

D. Onzorgvuldige definiëring van begrippen

In de toelichting worden begrippen beschreven die niet in de regels worden geformuleerd. Als begrippen niet gedefinieerd zijn worden ze multi-interpretabel en daarmee niet te handhaven. Het ontwerpbestemmingsplan bevat vele voorbeelden hiervan. We wijzen op het volgende:

D.1 **Historie Eindhoven Museum.**

Op de website van het Eindhoven Museum staat het navolgende te lezen.

Eindhoven Museum is in 2012 ontstaan uit een samenwerking tussen het toenmalige Historisch Openlucht Museum Eindhoven (nu preHistorisch Dorp) en Museum Kempenland Eindhoven. De collectie van Eindhoven Museum bestaat uit 23.000 objecten, gespecialiseerd in volkskunde, schilder- en beeldhouwkunst en religieus erfgoed uit Noord-Brabant.

Op 3 december 1982 is opgericht de stichting “**Stichting Prehistorisch Huis Eindhoven**”

Per 2 oktober 2002 is de statutaire naam geworden

Stichting Historisch Openluchtmuseum Eindhoven, welke naam van 3 december 1989 tot 3 januari 2013 door de stichting als handelsnaam werd gevoerd.

Thans staat het navolgende ingeschreven:

Statutaire naam	Stichting Eindhoven <u>Museum</u>.
Vestiging	Vestigingsnummer 000022416129
Naam	Eindhoven <u>Museum</u>
Bezoekadres	Boutenslaan 161 B, 5644TV Eindhoven
Datum vestiging	03-12-1989 (datum registratie: 11-04-2011)
Activiteiten	SBI-code: 91021 - Musea <u>museum</u>

(Bronnen: Historisch uittreksel en uittreksel KvK Eindhoven 25-07-2022.

Op grond van voorgaande informatie wordt erop gewezen dat de mededeling op de website *nu preHistorisch Dorp* niet juist is, althans is de naam “preHistorisch Dorp” niet als statutaire naam noch als handelsnaam ingeschreven geweest.

Bijlagen gegevens Kamer van Koophandel.

D.2 Opmerkingen bij de Regels.

Inleiding.

Eindhoven Museum was en is een MUSEUM.

De onder D.1 vermelde gegevens geven aan dat Eindhoven Museum vanaf de oprichting een (openlucht) **museum** is.

Vanaf 3 januari 2013 is het puur een **Museum**.

In die periode is de gehele collectie van het voormalige Kempenland Museum bij Eindhoven Museum ondergebracht.

D.2.1 Bestemmingsregels.

Het ontwerp bestemmingsplan heeft de naam:
Bestemmingsplan Buitengebied (**Museumpark VONK***)

In artikel 1 Begripsbepalingen is het begrip "**Museum**" niet opgenomen noch het begrip "**Museumpark**" en ook niet het begrip "**Park**"

In artikel 3.1 **Bestemmingsomschrijving** staat opgenomen
De voor '**Maatschappelijk**' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
maatschappelijke voorzieningen, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding
'specifieke vorm van maatschappelijk - 1' **uitsluitend** een museale (1) educatieve (2)
recreatieve (3)functie is toegestaan.

Zoals hiervoor aangegeven is sprake van een **museum**.
Daarbij past wellicht wel enigermate een "educatieve" functie, maar zeker niet een
"recreatieve".

Deze beschrijving is bovendien innerlijk tegenstrijdig. Immers:

"uitsluitend" betekent: 1. enkel en alleen,
2. (bij uitsluiting) exclusief

In afwijking daarvan wordt een drievoudige functie aangegeven, te weten:

1. Museale = betrekking hebbend op musea (meervoud)
2. Educatieve = opvoedkundig, opvoedend, onderwijzend;
3. Recreatief = betrekking hebbend op de recreatie.

Er is derhalve geen sprake van **enkel en alleen, c.q. een exclusief** Museumpark.

Het is dan ook volstrekt onduidelijk welke functie **uitsluitend** is toegestaan, mede omdat de begrippen Museum en park niet in de begripsbepalingen zijn opgenomen.

De Afdeling rechtspraak van de Raad van State heeft in een uitspraak van 13 juli 2022 ECLI:NL:RVS:2022:1988 beslist dan in een dergelijk geval aansluiting gezocht moet worden bij de definitie daarvan in het woordenboek "Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse Taal".

Daarin komt het woord "Museumpark" niet voor.

"Museum": Een gebouw waarin voorwerpen van artistieke, wetenschappelijke of historische waarde bijeengebracht zijn en (althans voor een gedeelte) voortdurend uitgesteld worden.

"Park": 1. onbebouwd terrein (in stad of dorp) dat door kunstmatige aanleg van grasperken, bomen, struiken e.d.is verfraaid en voor iedereen toegankelijk;
2, woongebied met veel groen en verspreid staande huizen.

In het woordenboek staat nog een betekenis van “Park” namelijk: gezamenlijke hoeveelheid vervoermiddelen, materieel of machines. B.v. wagenpark. Als men laatstgenoemde betekenis en de hiervoor onder 1genoemde betekenis beziet, dan betreft het bestemmingsplan in feite dus een **Gebouwenpark** of een gebied met veel groen en verspreid staande musea.

Het is duidelijk dat gronden met **uitsluitend** een museale (betrekking hebbende op musea) functie niet ook nog bestemd kunnen worden voor een educatieve en/of recreatieve functie.

Verder wordt gesproken over “de daarbij behorende” voorzieningen.

In de opsomming worden een aantal voorzieningen genoemd, die niet “behoren” bij in ieder geval de museale functie, met name:

1. Detailhandelsvoorzieningen
2. dienstverlenend bedrijf
3. dienstverlenende instelling
4. speelvoorzieningen
5. voorzieningen voor het opwekken van duurzame energie;

In het bestemmingsplan en de diverse bijlagen wordt vrijwel uitsluitend gesproken over “Museum” en “Museumpark” maar vrijwel niet over educatie en recreatie.

In artikelen 3.2 t/m 3.4 over de bouwregels wordt wel gesproken over “gebouwen” in het algemeen, kantoorgebouwen, bedrijfsgebouwen en andere gebouwen met een speciale functie, maar nergens wordt gesproken over een “Museumgebouw”.

Verder is volstrekt onduidelijk waarom er “bijbehorend Detailhandelsvoorzieningen en een dienstverlenend bedrijf moeten zijn.

Het is volstrekt onduidelijk of ter plaatse de gronden **uitsluitend bestemd zijn voor:**

- a. **Museum, zijnde** Een gebouw
of
- b. **Park, zijnde** onbebouwd terrein (in stad of dorp)

Waar het betreft de educatieve functie staan, voor zover wij kunnen nagaan, geen regels opgenomen.

D.2.2 Bouwregels.

Ad 3.2.4. sub a.

Het is niet aanvaardbaar dat kunstwerken en kunstobjecten zonder restricties anders dan wat betreft hoogte en oppervlakte overal op de voor “Maatschappelijk” aangewezen gronden mogen worden gebouwd.

Ad 3.3 Afwijking van de bouwregels.

HvAS is tegen het geven van een afwijkingsmogelijkheid.

Verder is de regel onduidelijk en mogelijk innerlijk tegenstrijdig.

Eenzijds wordt gesproken over “een vergroting toe te staan van de maximum oppervlakte “bedrijfs”bebouwing, terwijl anderzijds de eis wordt gesteld dat “overtollige” bebouwing

moet worden gesloopt.

Allereerst vragen wij ons af voor welk bedrijf een groter gebouw zou moeten worden gebouwd. Ten tweede is onduidelijk waarom een bebouwingsoppervlak moet worden vergroot, als sprake is van te grote (overtollige) bebouwing.

D.2.3 Specifieke gebruiksregels.

Gegeven de in artikel 3.1 opgenomen bestemming zouden er geen bedrijfsgebouwen, gebouwen voor bed & breakfast voorzieningen mogen zijn.

D.3 Natuur 1

Ad artikel 4.4.

4.4.1. sub b Bedrijven zijn niet toegestaan in dit gebied.

Daarom is volstrekt onbegrijpelijk de zinsnede;

behoudens voor zover dit plaatsvindt in het kader van het op de bestemming gerichte gebruik;

Er kan derhalve nimmer sprake zijn van werkzaamheden “gericht” op de bestemming.

Waar het betreft Verblijfsrecreatie wordt een uitzondering gemaakt in die zin dat kamperen in Scouting”verband is toegestaan, maar het begrip “Scouting” is niet opgenomen onder de begripsbepalingen.

Voorts past dit niet bij een museum.

D.4 Natuur 2.

Hetgeen hiervoor onder D3 gestelde is tevens van toepassing op de bepalingen van van de artikelen 5.3 en 5.4.

4.3 Andere voorbeelden van onduidelijk gedefinieerde begrippen:

- In de toelichting worden begrippen als “laaghoutopstanden”, “struweelhaag”, “ondoordringbaar struweel”, “heg”, “houtkant” en “bosrand” genoemd. Hiermee geeft het museum aan wat er gebeurt met het groen.
In de regels wordt gesproken over houtopstand wat aansluit bij de gemeentelijke bomenverordening (2021).
Wat en hoe groen wordt ingevuld is niet duidelijk. Dit ontwerp bestemmingsplan creëert zo bewust een compleet een niet handhaafbaar carte blanche voor wat betreft het Groen.
- *Evenement* bedoeld in de APV is een breed begrip en sluit zo niet aan bij de eerdere afspraken over evenementen binnen GP of hebben die eenzelfde waarde als de eerder gesloten convenanten?
- Begrippen als “ondersteunende horeca”, “Specifieke vorm van Horeca”, “openbare horeca”, “café” en “restaurant” worden in de regels niet beschreven zodat ook hier ‘alles’ mogelijk is.
- *Bouwwerken geen gebouwen zijnde*.
Binnen het M deel van het plan en grote delen van het groen is het mogelijk om allerlei bouwwerken op te richten waarbij ook nadrukkelijk is aangegeven dat van de aangegeven maatvoering van zowel gebouwen als bouwwerken afgeweken kan/mag worden. Denk hierbij aan onbeperkte schuilvoorzieningen en entreegebouwen. Dit nog naast de bouwvoorzieningen voor duurzame energie.
- De *gothoogte* bij golvende bouwwerken geeft absoluut geen duidelijkheid over de maximale bouwhoogte.

- Hoewel genoemd, wordt in de legenda niet echt helder waar *D rijstrook ook parkeerbos*, *E het boomkruinpad* en *F het theater* precies komen. Dit nog los van de plekken voor de *VONKEN en kunstwerken*.

E. Samenspraak tijdens ontwikkeltraject Museumpark VONK*

Samenspraak met omwonenden en belanghebbenden over de ontwikkeling van Museumpark VONK vond plaats in de vanaf 2007 bestaande Klankbordgroep Genneper Parken. Voor deze Klankbordgroep was een protocol opgesteld door de Dienst Algemene en Publiekszaken van de gemeente Eindhoven.

‘De primaire taak van de Klankbordgroep is om adviezen te verstrekken over zaken die een bestuurlijk besluit vergen met betrekking tot de plannen die bij de diensten DSOB, DMO, DAPZ en MDRE in behandeling zijn voor zover ze betrekking hebben op:

- de Genneper Parken;
- wijzigingen in het eigendom, beheer of (her-)inrichting van het gebied;
- direct of indirect gevolgen hebben voor de openbare ruimte, cultuurhistorie, natuur en/of landschap;
- het door de diensten gezamenlijk te ontwikkelen Integraal Beheerplan voor de Genneper Parken en de jaarlijkse uitwerking daarvan.

De opdracht daarbij was te streven naar een gemeenschappelijk advies. Bij blijvende strijdigheid van standpunten dient dit als zodanig in het advies vermeld te worden inclusief de motieven van de te onderscheiden partijen.

De Klankbordgroep heeft steeds onder leiding gestaan van een gedelegeerd ambtenaar van de gemeente Eindhoven die de functie vervulde van gebiedsmanager Genneper Parken.

Het samenspraakproces over de ontwikkeling van het Museumpark VONK binnen de Klankbordgroep kwam snel in een sfeer van controverse wat zich voortzette in kritiek en vervolgens in argwaan over de integriteit waarmee aan de samenspraak vorm werd gegeven, zowel inhoudelijk als procesmatig. Dat nam reeds een aanloop met de presentatie van het Position Paper Genneper Parken dat door de deelnemers kritisch werd ontvangen en vervolgens in een door allen ondertekende brief is verwoord. Het feit dat vergeten was deze brief mee te sturen bij de aan de Raad gepresenteerde definitieve versie van het Position Paper was het eerste signaal dat kritiek niet welkom was. Weliswaar is later excuses aangeboden maar pas toen het Position Paper reeds door de Raad was aangenomen en de eerste opening was gecreëerd voor vestiging van Museumpark VONK in Genneper Parken. Het was het begin van een traject van oplopende frustratie en irritatie, niet zelden uitmondend in achterdocht over de selectieve verslaglegging van vergaderingen, niet beantwoorde verzoeken om informatie, instellen van zogenoemd ‘separaat beraad’, conceptstukken die plots al als definitief voorstel voorgelegd werden aan de Raad etc. De koele opsomming van het aantal Klankbordgroepvergaderingen dat volgens de gemeente van een goede inspraak blijkt geeft, gaat volledig voorbij aan de inhoud van het samenspraakproces dat steeds meer de

verdenking op zich laadde van vooringenomenheid van de gemeente die in de persoon van de gebiedsmanager de planvorming in zeer sterke mate het inspraakproces heeft gestuurd. Zie Bijlage bij de Nota Bestuurlijk (voor)Overleg, pp 12 en 13. Van een streven naar een gezamenlijk advies of van gemotiveerde en beargumenteerde standpunten in geval van strijdigheid tussen partijen, zoals het protocol voorschrijft, is in het hele traject weinig sprake geweest.

We zijn het met de gemeente eens dat inspraak niet hoeft te leiden tot algehele goedkeuring/ instemming of zoals de rechter overweegt: “niet is vereist dat met elkaar overeenstemming bereiken” (o.a. ECLI:NL:RVS:2017:1542). Zie Nota Bestuurlijk (voor)Overleg, pp 12. Echter, dit veronderstelt wel een integer en gelijkwaardig inspraaktraject en daar heeft het ten enenmale aan ontbroken. Bijlagedoet hiervan verslag

Tot slot (allen)

Geef als stad zelf het beste voorbeeld en zet vol in op het jarenlang bepleitte groene beleid in GP. Dus geen extra drukte , geen toeristische attractie maar zet in op het maximale herstel van het cultuur historische beekdallandschap zoals geadviseerd in de CHW-kaart van 2017.

Dit met in deze tijd passende maximale klimaatadaptatie en blijvende vermindering van stikstofuitstoot.

Zoek actief naar een structurele museale oplossing voor het tentoonstellen, conserveren en uitbreiden van de Eindhoven Collectie. Maar blijf weg van elke verdere aantasting van dit unieke restje cultuur historisch landschap dat deel uitmaakt van de blauwgroene mantel.

Benut deze unieke kans.

Namens.....